

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 79.

Vydána dne 6. prosince 1949.

Cena Kčs 1.80.

O B S A H :

(242.—246.) **242.** Zákon, jímž se upravují některé sociální dávky. — **243.** Zákon o akciových společnostech. — **244.** Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon o pomoci rolníkům při uskutečňování zemědělského výrobního plánu. — **245.** Zákon o úpravě některých věcí v odbore školstva a knihovného poriadku zákonem Slovenskej národnej rady podľa § 96, ods. 2 Ústavy. — **246.** Nařízení, kterým se vymezuje pojem kmenového jmění pro některé druhy národních podniků.

242.

Zákon

ze dne 17. listopadu 1949,

jímž se upravují některé sociální dávky.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Zákon ze dne 23. března 1949, č. 90 Sb., o rodinných přídavcích, se mění takto:

1. Ustanovení § 4, odst. 1 zní:

„(1) Rodinný příspěvek činí měsíčně

na 1 dítě	190 Kčs,
na 2 děti	430 Kčs,
na 3 děti	720 Kčs,
na 4 děti	1.060 Kčs,
na 5 dětí	1.450 Kčs,
na 6 dětí	1.890 Kčs,
na 7 dětí	2.380 Kčs,
na 8 dětí	2.920 Kčs,
na 9 dětí	3.460 Kčs,
na 10 dětí	4.000 Kčs

a zvyšuje se o 540 Kčs měsíčně na každé další nezaopatřené dítě.“

2. Ustanovení § 12, odst. 1 zní:

„(1) Na náklady spojené s poskytováním rodinných příspěvků platí zaměstnavatelé ze svého příspěvek, který činí 5% vyměřovacího základu pro pojistné za zaměstnance povinně pojištěné pro případ nemoci a mateřství, stanoveného po-

dle § 20 zákona o národním pojištění. Příspěvek se neplatí za zaměstnance uvedené v § 21 zákona o rodinných přídavcích.“

Čl. II.

Ustanovení § 1, odst. 1, písm. c) zákona ze dne 13. prosince 1945, č. 159 Sb., o zvláštním přídatku státním a některým jiným veřejným zaměstnancům, jakož i poživatelům státních odpočívňích (zaopatřovacích) platů, ve znění zákona ze dne 2. dubna 1947, č. 69 Sb., se mění a zní:

„c) na každé dítě, na něž přísluší výchovné, ročně

na 1 dítě	2.280 Kčs,
na 2 děti	5.160 Kčs,
na 3 děti	8.640 Kčs,
na 4 děti	12.720 Kčs,
na 5 dětí	17.400 Kčs,
na 6 dětí	22.680 Kčs,
na 7 dětí	28.560 Kčs;

na osmé a každé další dítě přísluší roční příspěvek ve výši 6.480 Kčs.“

Čl. III.

Zákon ze dne 18. července 1946, č. 164 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce, se doplňuje takto:

1. K § 21 se připojuje odstavce 3 tohoto znění:

„(3) Příplatek podle odstavce 1 se zvyšuje o 40 Kčs měsíčně invalidům, kteří nemají nárok na rodinný příspěvek podle zákona ze dne 23. března 1949, č. 90 Sb., o rodinných přídavcích, ve znění předpisů jej měnících a doplňují-

cích ani na výchovné podle předpisů uvedených v § 5, odst. 1 téhož zákona.“

2. Za § 57 se vkládá § 57a tohoto znění:

„§ 57a.

(1) Bezdětný poživatel důchodu podle tohoto zákona, který je výhradně odkázán na tento důchod, má nárok na přídavek v částce 12 Kčs měsíčně; žije-li ve společné domácnosti s manželkou nebo aspoň 6 měsíců s družkou, zvyšuje se tento přídavek na 24 Kčs měsíčně.

(2) Tento přídavek se nezapočítává do příjmu stanoveného v § 43, odst. 1 a § 49, odst. 5.

(3) Poživatelka vdovského důchodu se posuzuje pro účely tohoto zákona vždy jako bezdětná.“

Čl. IV.

§ 1.

(1) Osobám, které nemají nároku na výchovné, rodinný přídavek ani jiný podobný příspěvek a jsou potřebné, může okresní národní výbor poskytnouti ze státních prostředků na druhé a každé další nezaopatřené dítě zvláštní příspěvek; lze jej však podle žadatelových poměrů poskytnouti též teprve až na třetí, po případě teprve až na další dítě.

(2) Zvláštní příspěvek může činiti u druhého nejvýše 80 Kčs a u každého dalšího dítěte až 140 Kčs měsíčně.

§ 2.

Nárok na výplatu poskytnutého zvláštního příspěvku nemůže býti postoupen, zastaven ani postižen exekucí nebo zajišťovacími úkony.

§ 3.

Příjemci zvláštního příspěvku jsou povinni hlásiti bez zbytečného odkladu každou změnu podmínek pro poskytování tohoto příspěvku a počátkem každého roku prokázati, že tyto podmínky trvají.

§ 4.

(1) Zvláštní příspěvek se nezapočítává do základu přímých daní.

(2) Písemnosti a úřední úkony, jichž je potřeba k provedení tohoto článku, jsou osvobozeny od poplatků a od dávek za úřední úkony ve věcech správních.

§ 5.

Kdo v žádosti za poskytnutí zvláštního příspěvku úmyslně nesprávně uvede nebo potvrdí skutečnosti, které mohou mít vliv na jeho poskytnutí nebo trvání, nebo takové skutečnosti zamlčí nebo neohlásí, bude potrestán — nejde-li

o čin trestný soudně — okresním národním výborem pro přešupek pokutou do 2.000 Kčs nebo vězením (uzamčením) do 1 měsíce. Pro případ nedobytnosti pokuty se vyměří zároveň náhradní trest vězení (uzamčení) podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě.

§ 6.

Podrobnosti o poskytování zvláštních příspěvků stanoví ministerstvo práce a sociální péče.

§ 7.

Použitelnost vládního nařízení ze dne 21. listopadu 1941, č. 441 Sb., o zvláštních přídavecích početným rodinám, se zrušuje.

Čl. V.

Zvýšení přídaveků podle čl. I a II a zvláštní příspěvek podle čl. IV se poskytují jen tehdy, bydlí-li dítě na území Československé republiky; zvýšení příplatků a přídavek podle čl. III se poskytují pouze tenkrát, bydlí-li invalida a dítě nebo poživatel důchodu na území Československé republiky.

Čl. VI.

Příslušné ministerstvo může, v jednotlivých případech učiniti opatření k odstranění nesrovnalostí, k nimž by snad došlo při provádění tohoto zákona.

Čl. VII.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 1949; provedou jej všichni členové vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.,
též za ministra
Dr. Clementise

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Dr. Dolanský v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Kliment v. r.

Đuriš v. r.

Krajčír v. r.

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Erban v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Dr. Šrobár v. r.

243.**Zákon****ze dne 17. listopadu 1949****o akciových společnostech.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Je-li základní kapitál společnosti rozvržen na podíly (akcie) a akcionář neručí za její závazky osobně, jde o společnost akciovou (dále jen „společnost“).

(2) Společnost je způsobilá nabývat práv a zavazovat se.

§ 2.

(1) Akcie může znít na jméno nebo na majitele.

(2) Akcie na jméno lze převést na jiného, pokud stanovy neurčují jinak.

(3) O převodu rubopisem platí předpisy směnečného zákona.

§ 3.

Ke vzniku společnosti je třeba:

- a) státního povolení,
- b) schválení stanov,
- c) zápisu do podnikového rejstříku.

§ 4.

(1) Udělovat státní povolení a schvalovat stanovy podle § 3 náleží ministerstvu příslušnému podle předmětu podnikání společnosti v dohodě se státním úřadem plánovacím.

(2) Totéž platí o schvalování stanov, měni-li se předmět podnikání.

(3) K jiným změnám stanov stačí schválení příslušného ministerstva.

§ 5.

Ve stanovách společnosti musí být zejména uvedeno:

1. název a sídlo společnosti,
2. předmět podnikání,
3. výše základního kapitálu a jednotlivých akcií, druh akcií, jakož i způsob úhrady,
4. vymezení práv a povinností akcionářů,
5. způsob zřízení a složení orgánů společnosti a vymezení jejich působnosti,
6. jak jest společnost zastupována a jak se za ni podpisuje,

7. jak a kde se uveřejňují vyhlášky společnosti,
8. jak se valná hromada svolává, jak se na ní hlasuje a jak se usnáší,
9. způsob rozdělení zisku,
10. jak budou ustanovení plnomocníci pro likvidaci společnosti, bude-li zrušena,
11. ustanovení o odštěpných podnicích,
12. ustanovení o státním dozoru (§ 16).

§ 6.

V názvu společnosti musí být vyjádřeno, že jde o společnost akciovou.

§ 7.

Dokud nebude vydán zákon o podnikovém rejstříku, zapisují se akciové společnosti do rejstříku obchodního (firemního) a předmětem zápisu jsou: název a sídlo společnosti, předmět podnikání, výše základního kapitálu a jednotlivých akcií, druh akcií, osoby oprávněné společnost zastupovat a způsob tohoto zastupování, prokura a odštěpný podnik.

§ 8.

(1) Akcionář má poměrný podíl na jmění společnosti.

(2) Pokud společnost trvá, nemůže akcionář žádat splacený obnos zpět a má toliko nárok na podíl na zisku, jak je určeno stanovami.

§ 9.

(1) Společnost má tyto orgány: představenstvo, dozorčí radu a valnou hromadu.

(2) Stanovami mohou být zřízeny ještě další orgány.

§ 10.

(1) Představenstvo je vedoucím a zastupujícím orgánem společnosti.

(2) Svá oprávnění může představenstvo přenést zcela nebo zčásti na orgány zřízené stanovami podle § 9 odst. 2.

§ 11.

Dozorčí radě přísluší dohlížet na veškerou činnost společnosti.

§ 12.

(1) Společná členská práva vykonávají akcionáři na valné hromadě.

(2) Valné hromadě přísluší veškerá působnost společnosti, pokud není zákonem nebo stanovami vyhrazena orgánům jiným.

(3) K platnosti usnesení o změnách stanov je třeba státního schválení (§ 4 odst. 2 a 3) a zápisu do podnikového rejstříku.

§ 13.

(1) Společnost se zrušuje:

- a) usnesením valné hromady,
- b) opatřením úřadu (§ 4 odst. 1), vyžaduje-li to veřejný zájem,
- c) prohlášením konkursu.

(2) Valná hromada, usnávající se o zrušení společnosti, může zároveň stanovit, že se má jmění společnosti převést jako celek na jinou společnost nebo na lidové družstvo za náhradu poskytnutou v akciích nebo v závodních podílech. Souhlasí-li věřitelé, může jmění splynout ihned; jinak teprve tehdy, až budou uspokojeny nebo zajištěny nároky věřitelů zrušované společnosti.

(3) Ke zrušení společnosti podle odst. 1 písm. a) a odst. 2 je třeba státního schválení, jež udělují úřady uvedené v § 4 odst. 1.

§ 14.

(1) Po zrušení společnosti následuje, s výjimkou případů uvedených v § 13 odst. 1 písm. c) a odst. 2, likvidace, kterou provedou plnomocníci určení podle stanov. Byla-li společnost zrušena opatřením úřadu [§ 13 odst. 1 písm. b)], může též úřad ustanovit také plnomocníky k provedení likvidace.

(2) Před splněním nebo zajištěním závazků zrušené společnosti nesmějí být akcionářům vklady vráceny.

(3) Zrušení společnosti se zapíše na návrh představenstva do podnikového rejstříku; stejně se zapíše plnomocníci určení pro likvidaci, jakož i způsob, jak společnost zastupují a za ni podpisují.

(4) Po skončení likvidace navrhnou plnomocníci výmaz zrušené společnosti z podnikového rejstříku.

§ 15.

Členové vedoucích, zastupujících a dozorčích orgánů společnosti (§ 9), jakož i plnomocníci (§ 14 odst. 1) musí jednat s péčí řádného hospodáře a odpovídají při opomenutí této péče za vzniklou škodu, a to společně a nedílně.

§ 16.

Společnost podléhá státnímu dozoru. Vykonnává jej ministerstvo příslušné podle předmětu jejího podnikání.

§ 17.

(1) Akciové společnosti zřízené podle zákona ze dne 28. dubna 1948, č. 119 Sb., o státní organizaci zahraničního obchodu a mezinárodního zasilatelství, se považují za společnosti zřízené podle tohoto zákona.

(2) Ostatní akciové společnosti jsou povinny požádat podle § 3 písm. a). b) o státní povolení a schválení stanov přizpůsobených předpisům tohoto zákona, a to ve lhůtě, jež bude stanovena vládním nařízením.

(3) Akciové společnosti, které tak neučiní nebo jimž povolení nebude uděleno, budou zrušeny podle § 13 odst. 1 písm. b).

§ 18.

Společnost s ručením omezeným se může bez likvidace přeměnit ve společnost akciovou, bude-li jí na její žádost uděleno do šesti měsíců ode dne, kdy tento zákon nabude účinnosti, státní povolení a budou-li schváleny její statuty podle ustanovení tohoto zákona (§ 4 odst. 1); jinak zaniká a o její likvidaci platí dosavadní právní předpisy.

§ 19.

(1) Dnem počátku účinnosti tohoto zákona se zrušuje platnost, po případě použitelnost všech předpisů, které odporují ustanovením tohoto zákona, zejména:

1. čl. 173 až 249 obchodního zákona ze dne 17. prosince 1862, č. 1 ř. z. z r. 1863;
2. §§ 147 až 222 zák. čl. XXXVII/1875 (obchodního zákona);
3. §§ 97 až 100 zákona ze dne 6. března 1906, č. 58 ř. z., o společnostech s ručením omezeným;
4. §§ 3 a 4 nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. července 1920, č. 465 Sb., o zřizování společností s r. o. a společností akciových (komanditních na akcie), o zvyšování základního kapitálu těchto společností a zakládání pobočných ústavů, jakož i ustanovení hlavy druhé zákona ze dne 19. května 1942, č. 82 Sl. z., o povinné zásobě státních půjček a o zvláštním rezervním fondu, pokud se vztahují na společnosti akciové a společnosti s r. o.;
5. nařízení ministerstev vnitra, financí, obchodu, spravedlnosti a zemědělství ze dne 20. září 1899, č. 175 ř. z. (akciový regulativ);
6. vládní nařízení ze dne 16. října 1924, č. 211 Sb., kterým se mění § 44 akciového regulativu;

7. nařízení ministra spravedlnosti ze dne 23. května 1944, č. 134 Sb., o omezení valných hromad akciových společností a komanditních společností na akcie.

(2) Na společnosti zřízené podle tohoto zákona (§ 3, § 17 odst. 2, § 18) nelze užít ustanovení cís. pat. z 26. listopadu 1852, č. 253 ř. z. (t. zv. starého spolkového zákona).

§ 20.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.,
též za ministra
Dr. Clementise

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Dr. Dolanský v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Kliment v. r.

Đuriš v. r.

Krajčír v. r.

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Erbán v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Dr. Šróbár v. r.

244.

Zákon

ze dne 17. listopadu 1949.

kterým se mění a doplňuje zákon o pomoci rolníkům při uskutečňování zemědělského výrobního plánu.

Národní snromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Zákon ze dne 1. dubna 1947, č. 55 Sb., o pomoci rolníkům při uskutečňování zemědělského výrobního plánu, ve znění zákona ze dne 6. května 1948, č. 132 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. § 9 zní:

„§ 9.

(1) Činití opatření podle §§ 7 a 8 náleží místnímu národnímu výboru obce, v níž jsou zařízení, pokud dále není stanoveno jinak.

(2) Nelze-li zařízení potřebná k provedení nutných zemědělských prací opatřit v obci, v jejímž obvodu mají být tyto práce vykonány, určí příslušný okresní národní výbor, z které obce jeho obvodu mají být zařízení opatřena; místní národní výbor této obce učiní pak potřebná opatření podle §§ 7 a 8.

(3) Nelze-li zařízení potřebná k provedení nutných zemědělských prací opatřit v obvodu okresního národního výboru, určí na jeho návrh krajský národní výbor, z kterého okresu jeho obvodu mají být zařízení opatřena; nelze-li potřebná zařízení opatřit ani v obvodu krajského národního výboru, určí kraj, v jehož obvodu budou potřebná zařízení opatřena, ministerstvo zemědělství. Příslušné opatření podle §§ 7 a 8 učiní okresní národní výbor, v jehož obvodu jsou zařízení, která mají být přenechána k použití. V těchto případech vlastník zařízení nemusí určit osobu, která bude zařízení obsluhovat.

(4) Národní výbor, který činí opatření o přenechání zařízení k použití podle odstavce 3, zjistí sám nebo prostřednictvím místního národního výboru stav zařízení jak před jeho přenecháním k použití, tak i při jeho vrácení.“

2. § 11 zní:

„§ 11.

Ustanovení §§ 7, 8 a 10 lze přiměřeně použít též na hospodářské budovy a hospodářská zařízení (stáje, sklepy a pod.), určené k provozování zemědělství, jestliže se těchto nemovitých zařízení neužívá nebo, užívá-li se jich k jinému než původnímu účelu, jich není účelně využito a jejich užití je se zřetelem na splnění výrobního plánu v obci nutné.“

Čl. II.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Đuriš v. r.

245.

Zákon

zo dňa 17. novembra 1949

o úprave niektorých vecí v odbore školstva a knižničného poriadku zákonom Slovenskej národnej rady podľa § 96, ods. 2 Ústavy.*)

Národné zhromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1.

Zákonom Slovenskej národnej rady

1. zriadi sa, začínajúc študijným rokom 1949/1950, Vysoká škola veterinárska v Košiciach a oddelenie drevárskeho inžinierstva na Vysokej škole poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva v Košiciach,

2. upraví sa verejné knihy o nehnuteľnostiach na Slovensku, prevzaté od cudzích súdov (úradov), a právne pomery s tým súvisiace.

§ 2.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykonávajú ho všetci členovia vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.,
tiež za ministra
Dr. Clementisa

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Dr. Dolanský v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Kliment v. r.

Đuriš v. r.

Krajčír v. r.

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Erban v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

*) Úřední české znění vyhlášeno v příloze Sbírky na str. 399.

246.

Vládní nařízení

ze dne 8. listopadu 1949,

kterým se vymezuje pojem kmenového jmění pro některé druhy národních podniků.

Vláda republiky Československé nařizuje podle článku I, odst. 2 zákona ze dne 15. června 1949, č. 161 Sb., o úpravě některých finančních poměrů dalších národních podniků:

§ 1.

(1) U národních podniků jmenovaných v článku I zákona č. 161/1949 Sb. se kmenové jmění určuje těmito činiteli:

a) u podniků, jejichž činnost záleží v nákupu a prodeji zboží, bilanční hodnotou investičního majetku zvýšenou o hodnotu části normálního skladu zboží v podniku, stanovenou podle směrnice uvedených v odstavci 2;

b) u podniků, jejichž činnost záleží v obstarávání služeb a dodávání výkonů, bilanční hodnotou investičního majetku.

(2) Výši kmenového jmění jednotlivých národních podniků stanoví ministr vnitřního obchodu v dohodě s ministrem financí na návrh národního podniku. Ministr vnitřního obchodu vydá v dohodě s ministrem financí směrnice pro vypracování návrhů na úpravu kmenového jmění, ve kterých zejména určí způsob, jakým se stanoví normální sklad zboží v podniku se zřetelem k jeho plánované tržbě, a v procentech část hodnoty normálního skladu, která má být kryta kmenovým jměním.

§ 2.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr vnitřního obchodu v dohodě s ministrem financí.

Zápotocký v. r.

Krajčír v. r.